

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 22.10.2015-135
Karar Tarihi ve No : 22.10.2015-3660
Dosya No : 47.03/526

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Mardin İli, Midyat İlçesi, Yemişli Köyü'nde bulunan, tapunun 105 ada 7 nolu parsellerinde kayıtlı, mülkiyeti Süryani Kadim Vakfı'na ait Halepli Mor Eşayo Kilisesi'nin tesciline ilişkin; Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 03.08.2015 tarih ve 2723 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Mardin İli, Midyat İlçesi, Yemişli Köyü'nde bulunan, tapunun 105 ada 7 nolu parsellerinde kayıtlı, mülkiyeti Süryani Kadim Vakfı'na ait Halepli Mor Eşayo Kilisesi, "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" özelliği gösterdiğinden, 2863 sayılı Kanunun Tespit ve Tescil ile ilgili 7. Maddesi uyarınca tesciline, koruma grubunun "1. grup yapı" olarak belirlenmesine;

-Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 664 sayılı ilke kararı gereği, 105 ada 7 nolu parsel komşu olan veya aralarından yol geçse dahi bu parsel cephe veren parsellerin Halepli Mor Eşayo Kilisesi'nin koruma alanı olarak kabul edilmesine karar

verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)		ENVANTER NO:						
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANIT	HARITA NO:						
İL:MARDİN	İLÇESİ: MİDYAT	MAHALLE/MEVKİ: Yemişli Köyü	KORUMA DERECESİ	ANITSAL	1	2	3		
SOKAK VE KAPI NO:		KAD.:PAFTA: ADA: 105 PARSEL: 7		ÇEVRESEL	1	2	3		
ADI :HALEPLİ MOR	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:						
EŞAYO KİLİSESİ	YAPIM TARİHİ:	KITABE:	VAKFIYE:						
GENEL TANIM: Yemişli Köyü'nün güneydoğusunda kalan kilise, doğu-batı doğrultusunda apsise dikine uzanan, dikdörtgen planlı geniş ve yüksek tutulmuş tek neften oluşan naos ile bunun kuzey ve güneyinde bulunan mekânlardan oluşan bir plan şemasına sahiptir. Oldukça geniş bir avlu içerisinde yer alan kilisenin kuzeyinde mezarlığı bulunmaktadır.									
KORUNMUŞLUK DURUMU:	TAŞIYICI YAPI:	CEPHE DURUMU:	ÖRTÜ DURUMU:	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU:			
orta	iyi	iyi	iyi	orta	-	-			
									
GÖZLEMLER:									
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Süryani Kadim Vakfı				BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:					
YAPILAN ONARIMLAR: Özellikle 2008 yılında yapının neredeyse tamamında yapılan kapsamlı onarımlarla yapının büyük ölçüde yenilendiği ve özgün dokuyu bozan çok sayıda müdahale ve eklentilerin yapıldığı tespit edilmiştir.									
AYRINTILI TANITIM: Özgün haliyle doğu-batı yönde tek neften oluşan dikdörtgen planlı iken sonradan yapılan bilinçsiz onarım ve eklentilerle plan şemasında büyük değişiklikler yapılmıştır. Güney cephede yapılan eklentiyle genişletilen bu bölümden naosa girilmektedir. Diğer bir girişte batı duvarından direk naosa açılan, ancak sonradan açıldığı tahmin edilen bir kapıdan girilmektedir. Kuzey-güney yönde dikdörtgen planlı ve yüksek tutulmuş naos bölümünün üzeri aynı yönde uzanan beşik tonozla örtülüdür. Naosun kuzey ve güneyinde bulunan yan duvarları yuvarlak formlu sağır kemerlerle hareketlendirilmiştir. Doğu cephede dışa doğru yarım daire şeklinde taşrılarak vurgulanan apsise yuvarlak kemerli bir açıklıktan girilmektedir. Naos ile apsisi ayıran bu kemer, 1968 yılında yapılan onarımlar sırasında eklenmiştir. Derin tutulmuş apsis nişinin içerisinde bulunan kduşkudşin sonradan eklenmiştir. Apsisin hemen kuzey bitişiğinde bulunan ve naosun kuzeydoğu köşesine açılan küçük bir kapıdan girilen küçük bir oda içerisinde kilisenin taş malzemeli özgün sunak taşı bulunmaktadır. Naosun kuzeybatı köşesinde bulunan basık kemerli bir kapıdan merdivenle inilerek ulaşılan zemin kotunun altında kalan ve din adamlarına ait mezarların bulunduğu küçük bir mezar odasına ulaşılmaktadır.				TEKNİK BİLGİLER:		ISITMA SİSTEMİ:			
				KANALİZASYON:					
				SU:					
				ELEKTRİK:					
				ÖZGÜN KULLANIMI: KİLİSE					
				BUGÜNKÜ KULLANIMI: KİLİSE					
				ÖNERİLEN KULLANIMI: KİLİSE					
HAZIRLAYANLAR:									
Ahmet DEMİR									
Arkeolog									
Yunus AYATA									
Uzman									
07.09.2015									
KONTROL EDEN:									
Mehriban KARAASLAN									
Bölge Kurulu Müdürü									
YAYIN DİZİNİ :				EKLER :		TESCİL :			
1-				RAPOR		KARAR NO :			
2-				FOTOĞRAF		KARAR TARİHİ :			
3-				RÖLÖVE PROJESİ					
4-				RESTORASYON PROJESİ		REVİZYON:			
				HARİTA					
				KROKİ					
				KİTABE					
				VAKFIYE					
T.C. Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 22.10.2015 Tarih ve...3660 Sayılı Mezar Ekidir.									